

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/306/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118246057
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:6118246057.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Anderlovej v spore žalobkyne U. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, zastúpenej JUDr. J. C., advokátkou so sídlom H. H., F. X. XX, proti žalovanému D. A., zastúpenému Advokátskou kanceláriou H. & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom C., T. svätého J. XX/XX, o zaplatenie 1.670,76 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 21. augusta 2018, č. k. 5Csp/64/2018-70, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 1.670,76 eur s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.670,76 eur od 01.03.2017 do zaplatenia do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala voči žalovanému zaplatenia 1.670,76 eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že dňa 27.04.2014 uzatvorila žalobkyňa s právnym predchodcom žalovaného, spoločnosťou X. Q. R., a.s., Zmluvu a Zmluvu o zabezpečení č. XXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“), ktorej predmetom bolo financovanie osobné motorové vozidlo továrenskej značky ŠKODA Fabia 1,2 Elegance, ktorého predávajúcim bola spoločnosť Z. Z. Z. a.s., H., pričom výška úveru bola v sume 2 744,45 eur s ročnou úrokovou sadzbou 39 %. Žalobkyňa sa zaviazala poskytnutý úver splácať v pravidelných 48-ich splátkach po 104,29 eur mesačne s dátum prvej splátky dňa 12.05.2014, pričom ďalšie splátky budú splatné vždy 12. dňa v mesiaci. Termín konečnej splatnosti úver bol stanovený na apríl 2018, označený ako 04/2018. Celková čiastka, ktorú mala žalobkyňa uhradiť predstavovala sumu 5.005,92 eur. RPMN bola stanovená vo výške 39 % a priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bola 25,36 %. Dňa 27.04.2014 uzatvorila žalobkyňa ako kupujúca so spoločnosťou Z. Z. Z. a.s. ako predávajúcim Kúpnu zmluvu, ktorej predmetom kúpy bolo osobné motorové vozidlo značky D. Q., pričom kúpna cena za predmetný automobil dohodnutá vo výške 3.895,- eur. Časť kúpnej ceny vo výške 1.908,55 eur bola predávajúcemu zaplatená v hotovosti pri podpise tejto zmluvy a zvyšná časť v sume 1.986,45 eur bude predávajúcemu zaplatená prostredníctvom úveru na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenej medzi kupujúcim a obchodnou spoločnosťou X. Q. R., a.s., Y.. Právne vec súd prvej inštancie posúdil najmä podľa § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, ods. 6, § 54 ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 458 ods. 1, § 488, § 489, § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy; § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d) i) j), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách účinného v čase uzatvorenia zmluvy; § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník.

Uviedol, že na základe vykonaného dokazovania je nepochybné, že žalobkyňa ako dlžníčka uzatvorila s právnym predchodcom žalovaného, spoločnosťou X. Q. R., a.s., ako veriteľom dňa 27.04.2014 Zmluvu a Zmluvu o zabezpečení č. XXXXXXXXXX, ktorou právny predchodca žalovaného poskytol žalobkyni úver vo výške 2 744,45 eur a žalobkyňa sa tento zaviazala splatiť v 48-ich mesačných splátkach po 104,29 eur. Taktiež mal súd za preukázané, že žalobkyňa na daný úver uhradila celkovo sumu 4.443,28 eur. predloženej úverovej zmluvy nepochybne vyplýva, že ide o typovú spotrebiteľskú zmluvu v zmysle Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch účinných v čase uzatvorenia zmluvy. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý právnym predchodcom žalovaného žalobkyni túto charakteristiku spĺňa, právny predchodca žalovaného v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti poskytol žalobkyni ako fyzickej osobe - nepodnikateľke úver, pričom z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobkyňa pri uzatváraní tejto zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, resp. že by jej bol poskytnutý úver na výkon zamestnania, povolania a z tohto dôvodu sa považuje za spotrebiteľa. K námietke žalobkyne, že zmluva neobsahuje konečnú splatnosť úveru ako i dobu trvania zmluvy súd prvej inštancie uviedol, že toto zákonné ustanovenie bolo prelomené rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie vo veci Home Credit c/a Klára Biróová zo dňa 09.11.2016, pod č. C-42/15, v ktorom sa konštatuje, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum. Citovaný rozsudok zároveň stanovuje, že zmluva musí obsahovať také podmienky, ktoré umožnia spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. V danom prípade bolo v zmluve ustanovené, že prvá splátka je splatná dňa 12.05.2014, pričom každá ďalšia splátka je splatná 12. dňa, toho ktorého mesiaca, z čoho je zrejmé, že splátka č. 2 je splatná 12.06.2014 a tak ďalej až po celkový počet splátok 48, teda konečná splatnosť úveru bola dňa 12.05.2018. Čo sa týka námietky žalobkyne neuviedenia výšky splátok istiny, úrokov a poplatkov, i v tomto prípade súd prvej inštancie konštatoval, že predmetné zákonné ustanovenie bolo prelomené rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.02.2018, sp. zn. 3Cdo/146/2017, ktorý súd konštatoval, že úmyslom zákonodarcu, ktorý zreteľne vyjadril i v úvodnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z., bolo transportovať Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere v celom rozsahu. Zámerom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby novo prijímané ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 smernice. To je skutočnosť, na ktorú musí vziať zreteľ vnútroštátny súd pri aplikácii ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. Zároveň v danom rozsudku bolo stanovené, že eurokonformný výklad predmetného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. je nielen možný, ale aj potrebný, pričom od dodávateľov nemožno žiadať, aby v zmluvách uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Súd podrobil kontrole i výšku hodnoty priemernej RPMN a mal za to, že táto je v zmluve uvedená správne, v prospech žalobkyne, spotrebiteľa. Dodávateľ musí v zmysle § 9 ods. 2 písm. y) zákona o spotrebiteľských úveroch uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok, platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver, pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených od 1 do 5 rokov po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere so zabezpečením bola uzavretá dňa 27.04.2014, pričom podľa údajov zverejnených na stránke www.finance.gov.sk bola priemerná RPMN pri spotrebiteľských úveroch so zabezpečením alebo lízingom vo výške od 1.500,- eur do 6.500,- eur so splatnosťou od 1 do 5 rokov v prvom štvrťroku 2014 vo výške 28,42 %, pričom v zmluve je uvedená hodnota priemernej RPMN vo výške 25,36 %. Na základe uvedeného má súd teda za to, že uvedená priemerná RPMN bola v prospech žalobkyne, spotrebiteľa, nakoľko táto bola nižšia ako maximálne stanovená. K výške priemernej RPMN súd konštatoval, že táto má byť platne stanovená vo výške, ktorá bola za predchádzajúci kalendárny štvrťrok. Keďže zmluvu žalobkyňa s právnym predchodcom uzatvorila dňa 27.04.2014, pri platnej výške priemernej RPMN je potrebné aplikovať, štvrťrok, ktorý predchádzal uzatvoreniu zmluvy, a teda 1. štvrťrok 2014, nie 2. štvrťrok 2014 ako deklarovala žalobkyňa, resp. 4. štvrťrok 2013 ako namietal žalovaný. predmetnej úverovej zmluvy súd ďalej zistil, že žalobkyňa s právnym predchodcom žalovaného si dojednali úrok vo výške 39 % ročne. Po preskúmaní dohodnutého úroku súd vyhodnotil úverovú zmluvu v časti takto dohodnutých úrokov za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi s poukazom na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi v spojení s § 39

Občianskeho zákonníka. Pri dojednávaní úrokov zo spotrebiteľského úveru koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje od dlžníka (spotrebiteľa) primeraný úrok, teda primeranú odmenu za užívanie poskytnutej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ poskytoval úvery za neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov. Podľa priemerných úrokov z úverov obchodných bánk zverejnených Národnou bankou Slovenska v mesiaci apríl 2014 bol pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou od 1 roka do 5 rokov priemerný úrok vo výške 10,59 % ročne. Zo zmluvy o úvere vyplýva, že medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného bola dohodnutá ročná úroková sadzba 39 %, čo predstavuje viac ako 3-násobok priemerných úrokov vyberaných bankami pri obdobných spotrebiteľských úveroch. Takto dohodnutá výška úroku podstatne prevyšuje priemerné úroky uplatňované v rovnakom čase bankami (obdobný záver prijal aj Krajský súd v Banskej Bystrici v Rozsudku sp.zn. 14Co 432/2012 zo dňa 26.6.2013). Z uvedeného dôvodu považoval súd dohodnutú výšku úroku z úveru v rozpore s dobrými mravmi. Z uvedeného dôvodu mala žalobkyňa potom uhradiť právnemu predchodcovi žalovaného len sumu poskytnutých peňažných prostriedkov vo výške 2.744,45 eur. Súd mal za preukázané, že žalobkyňa uhradila právnemu predchodcovi žalovaného celkom sumu 4.443,28 eur, čím do sumy 1.670,76 eur došlo na strane právneho predchodcu žalovaného k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobkyne, a preto je žalovaný povinný jej s poukazom na § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka toto bezdôvodné obohatenie vydať. K námietke žalovaného, že v čase uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy neexistoval žiaden zákonný predpis, ktorý by limitoval výšku úroku, súd prvej inštancie uviedol, že hoci zákonodarca žiaden zákon ako lex specialis s problematikou inštitútu výšky úroku v čase zmluvy neuzákonil, avšak platil a platí Občiansky zákonník ako zákon lex generalis, ktorý je potrebné na danú problematiku aplikovať, a to najmä ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka. Právny predchodca žalovaného tým, že žalobkyňa nevrátil výšku bezdôvodného obohatenia riadne a včas, dostal sa do omeškania a žalobkyňa vznikol v zmysle § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. aj nárok na úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.670,76 eur od 01.03.2017, teda odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti, do zaplatenia. Žalobkyňa mala vo veci plný úspech, preto jej súd priznal v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Poukázal na znenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a uviedol, že v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o pôžičke bolo toto ustanovenie jediným platným a účinným ustanovením. Podľa žalovaného žalobkyňa nesprávne vychádzala z údajov pre súhrnné informácie o údajoch novoposkytnutých spotrebiteľských úverov veriteľmi za 2. štvrtrok 2014, keď žalobkyňa mala za to, že ustanovenia zmluvy o výške úrokovej sadzby boli v rozpore s dobrými mravmi, pričom sa najmä opierala o tvrdenia, že výška ročnej úrokovej sadzby dohodnutej v zmluve bola 39%, pričom takáto výška je viac ako trojnásobkom priemernej ročnej úrokovej sadzby pre podobné typy úverov so začiatočnou fixáciou v mesiaci apríl 2014, kedy bola ustanovená na výške 10,59%. Zmluva bola uzatvorená dňa 27.04.2014, a teda správne bola v zmluve uvedená priemerná RPMN podľa súhrnných informácií o údajoch novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrtrok 2013, zverejnených dňa 31.01.2014 platných ku dňu uzatvorenia zmluvy, a to 25,36 %. V zmysle uvedeného ide v prípade úrokovej sadzby 39% približne len o 1,3 násobok priemernej ročnej úrokovej sadzby. Žalovaný poukazuje aj na tú skutočnosť, že v čase uzatvorenia zmluvy neexistoval vykonávací predpis, ako tomu je v súčasnosti, alebo ako tomu bolo do účinnosti zákona 258/2001 Z. z., ktorý by mal exaktne stanovovať maximálnu výšku odplaty. Podľa názoru žalovaného v tomto prípade bude v nadväznosti na dikciu § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka rozhodujúce skúmať, aká bola priemerná výška odplaty pri nebankovom poskytovateľovi finančných služieb v mieste a čase uzatvorenia zmluvy, a to vo vzťahu na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti a tú podrobiť testu primeranosti a obvyklosti podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 3 Občianskeho zákonníka. Žalovaný žiada, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, prípadne, ak bude mať podmienky na rozhodnutie vo veci za splnené, by vo veci sám rozhodol tak, že žalobu zamietne.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje v celom rozsahu za správny a zákonný. Stotožňuje sa so záverom súdu, že úroková sadzba vo výške 39% p.a. bola v danom právnom vzťahu neprimeraná a priečiaca sa dobrým mravom. Súd správne uviedol, že je jeho úlohou, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade vzhľadom na rozhodujúce okolnosti starostlivo posúdil, či konanie účastníka občianskoprávneho vzťahu je v súlade alebo v rozpore s dobrými mravmi. Pri dojednávaní úrokov zo spotrebiteľského úveru koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje od dlžníka (spotrebiteľa) primeraný úrok, teda primeranú odmenu za užívanie poskytnutej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ poskytoval úvery za neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov. V súvislosti s poukazom žalovaného na nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a ktorým je stanovená najvyššia prípustná výška odplaty k ust. § 53 ods. 6 OZ žalobkyňa poukazuje na to, že ustanovenie § 1a ods. 1 nariadenia (pridané novelou č. 141/2014 Z.z., ktoré stanovuje najvyššiu prípustnú odplatu ako dvojnásobok priemernej RPMN), je platné a účinné až od 01.09.2014, pričom žiadnym spôsobom nelegitimizuje ani nelegalizuje výšku úroku späťne k 27.04.2014, keď došlo k uzavretiu predmetnej spotrebiteľskej zmluvy. V tejto súvislosti tiež poukazuje na to, že pokiaľ by v danom prípade aj bola najvyššia prípustná odplata ohraničená ako dvojnásobok priemernej RPMN, táto skutočnosť nemá zároveň vplyv na primeranosť výšky zmluvne dohodnutého úroku, nakoľko ten je len jednou zo zložiek/premenných pri výpočte RPMN, a musí byť dohodnutý v súlade s ustanovením § 39 OZ a dobrými mravmi. Pokiaľ žalovaný chcel poukázať primeranosť odplaty v súvislosti s priemernou RPMN je potrebné uviesť, že úroková sadzba sa sama o sebe nerovná RPMN (i keď v predmetnej zmluve to tak je). Ako už bolo uvedené v žalobe, výška úrokovej sadzby uvedená v Zmluve nezodpovedá (v neprospech spotrebiteľa) výške priemernej úrokovej miery z úverov peňažných ústavov v čase uzavretia predmetnej zmluvy. Podľa tabuľky priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk uverejnenej na internetovej stránke Národnej banky Slovenska bola priemerná hodnota ročnej úrokovej sadzby 10,59 % pre podobné typy úverov so začiatočnou fixáciou úrokovej sadzby v mesiaci apríl 2014. V zmysle zmluvy je dohodnutá ročná úroková sadzba úveru 39 %, čo predstavuje viac ako trojnásobok priemernej hodnoty v bankách. Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam žalobkyňa navrhuje, aby Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a súčasne zaviazal žalovaného k náhrade trov odvolacieho konania žalobcu vo výške 100%.

4. V písomnej replike k vyjadreniu žalobkyne žalovaný uviedol, že zotrváva na predchádzajúcich vyjadreniach, čo sa týka výšky uplatňovaného úroku. K vyjadreniu žalobcu žalovaný uviedol, že netvrdí, že novela nariadenia č. 87/1995 Z. z. účinná od 01.09.2014 platí retrospektívne. Žalobca iba tvrdí, že touto novelou sa legislatívne vymedzila horná hranica zákonného úroku, teda úroku, ktorý - ak je pod touto hranicou - nie je možné považovať ani za rozpore so zákonom, ani v rozpore s dobrými mravmi. Ak teda právny predpis v roku 2014 určil, že je zákonné, aby bol úrok najviac dvojnásobkom priemernej miery, je zrejme, že zákonodarcu nepovažoval za potrebné, aby bol rovný priemeru. Pred rokom 2014 táto úprava neplatila ale rovnakú úvahu je potrebné aplikovať podporne, analogicky. Vo svete úverového financovania sa v tej dobe nič zásadné nezmenilo. Ťažko tak môže obstať názor súdu, podľa ktorého bol pred rokom 2014 v rozpore s dobrými mravmi taký úrok, ktorý bol od r. 2014 zákonný. Rozpor s dobrými mravmi sa určuje úvahou súdu a táto úvaha má vychádzať zo spoločensky uznávaných noriem. Preto žalovaný podporne poukázal na novelu č. 141/2014. K rozdielnosti RPMN a úroku, žalovaný poznamenáva, že samozrejme ide o dva odlišné pojmy, pričom RPMN je širší pojem a úrok užší. Ak však súčasťou úveru nie sú žiadne poplatky a náklady a ak jediným príjmom veriteľa je úrok, potom sú tieto veličiny zhodné na 100%, tak ako tomu bolo v tomto prípade. Pravdu má žalobkyňa v tom, že právny predpis určil najvyššiu mieru RPMN a nie úroku. V prejednávanej veci však ide o identické veličiny, teda uplatňovaná RPMN preukázateľne neprekračuje dvojnásobok relevantnej priemernej RPMN.

5. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379, § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

6. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom právnom závere, že zmluva o úvere označená ako „Zmluva a Zmluva o zabezpečení č. XXXXXXXXXX, ktorou právny predchodca žalovaného poskytol žalobkyni úver vo výške 2 744,45 eur (ďalej len „zmluva o úvere“) je zmluvou spotrebiteľskou, na ktorú sa vzťahujú aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy a že táto zmluva spĺňa náležitosti podľa tohto zákona vymedzené v ustanovení § 9 ods. 2 písm. f), k). Osobitne k výške priemernej RPMN súd konštatoval, že táto má byť platne stanovená vo výške, ktorá bola za predchádzajúci kalendárny štvrťrok, keďže vyššie uvedenú zmluvu žalobkyňa s právnym predchodcom uzatvorila dňa 27.04.2014, pri platnej výške priemernej RPMN je potrebné aplikovať štvrťrok, ktorý predchádzal uzatvoreniu zmluvy, a teda 1. štvrťrok 2014. Pokiaľ bola RPMN v prvom štvrťroku 2014 vo výške 28,42 % a v zmluve je uvedená hodnota priemernej RPMN vo výške 25,36 %, uvedená priemerná RPMN bola v prospech žalobkyne, keďže táto bola nižšia ako maximálne stanovená. Zároveň však súd posúdil dojednaný úrok vo výške 39 % ročne za neplatný pre rozpor s dobrými mravmi s poukazom na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

7. Odvolací súd považuje tento záver súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa aj s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalovaného uvádza nasledovné:

8. Aj odvolací súd má za to, že pri skúmaní údajov v zmluve o priemernej RPMN je potrebné vychádzať zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrťrok 2014. Zmluva medzi žalobkyňou a predchodcom žalovaného bola uzatvorená dňa 27.04.2014, a teda je potrebné vychádzať z údajov za štvrťrok, ktorý predchádzal uzatvoreniu zmluvy, a to 1. štvrťrok 2014 zahŕňajúci stav súhrnných informácií o novoposkytnutých úveroch ku dňu 31.03.2014. Dodávateľ musí v zmysle § 9 ods. 2 písm. y) zákona o spotrebiteľských úveroch uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere údaj o priemernej RPMN, ktorý je v zverejnený podľa § 21 ods. 2 uvedeného zákona. Pre zistenie, či je úver bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch nepostačuje len samotné nesprávne uvedenie hodnoty RPMN, ale kumulatívne musí byť naplnená aj druhá podmienka, a to tá, že RPMN musí byť uvedená v zmluve nesprávne v neprospech spotrebiteľa. Pri hodnotení toho, či je údaj o priemernej hodnote RPMN v neprospech spotrebiteľa platí opačný princíp ako pri hodnotení nesprávne uvedeného údajov o RPMN predmetného úveru. Kým nesprávne uvedená RPMN úveru je v neprospech spotrebiteľa vtedy, keď je v zmluve uvedená nižšia, ako v skutočnosti je (tzn., ak spotrebiteľ v skutočnosti ročne "prepláti" viac, ako deklaruje dodávateľ v zmluve), nesprávne uvedená priemerná RPMN je v neprospech spotrebiteľa vtedy, keď je v zmluve uvedená vyššia, ako v skutočnosti je (tzn. ak dodávateľ v zmluve deklaruje, že priemerná hodnota RPMN obdobných úverov na trhu je vyššia, ako v skutočnosti). Pokiaľ teda v predmetnej veci bola za 1. štvrťrok 2014 priemerná RPMN 28,42 %, pričom v zmluve je uvedená hodnota priemernej RPMN vo výške 25,36 %, potom uvedená priemerná RPMN bola v prospech žalobkyne ako uviedol aj súd prvej inštancie.

9. Predmetná zmluva o úvere je odplatnou zmluvou, pri ktorej sa zmluvné strany dohodli na odplate vrátane úrokov. Pokiaľ teda ide o dohodnutý úrok v zmluve zo dňa 27.04.2014 vo výške 39 %, odvolací súd uvádza, že žiadne platné ustanovenie Občianskeho zákonníka neupravovalo, do akej výšky bolo možné dohodnúť úroky pri takomto úvere, avšak súd v konaní bol povinný skúmať, či v danom prípade úroky neboli dojednané v neprimeranej výške, keď takéto dojednanie by bolo v rozpore s dobrými mravmi a neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ako uviedla žalobkyňa aj žalovaný, novela nariadenia č. 87/1995 účinná od 01.09.2014, ktorá stanovila maximálnu prípustnú odplatu v spotrebiteľských zmluvách nebola v čase uzatvorenia zmluvy o úvere účinná, a preto pri hodnotení primeranosti výšky dohodnutých úrokov nebolo možné túto úpravu priamo aplikovať, čo však nevyklúčovalo, by súd na túto novelu pri posudzovaní primeranosti dohodnutých úrokov prihliadol, ako uviedol aj žalovaný.

10. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Aj keď pre porovnanie výhodnosti alebo nevýhodnosti poskytnutého úveru možno použiť aj údaj ročnej percentuálnej miery nákladov, je možné právne posúdenie urobiť aj zo samotnej výšky dojednaného úroku, tak ako to umožňuje napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR 1 Cdo 57/2005 z 01.07.2010 alebo Najvyššieho súdu SR 1 Mcd 1/2009 zo dňa 31.07.2009. Podľa štatistiky zverejnenej na stránke Národnej banky Slovenska, v roku 2014 priemerná úroková miera z úverov poskytnutých v eurách, pri domácnostiach a pri úrokoch poskytnutých do 5 rokov (spotrebiteľské úvery) bola (4/2014) 10,59

% Dojednaná úroková sadzba v zmluve o úvere bola 39 %. Dojednaná úroková sadzba v tomto prípade naozaj túto priemernú sadzbu prevyšuje takmer o 28,41 %, čo predstavuje takmer 3,7 násobok úrokových mier obchodných bánk v danom období. Z uvedeného dôvodu preto aj odvolací súd dospel k záveru, že dohodnutá úroková sadzba je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. Žalobkyňa uhradila právnenému predchodcovi žalovaného celkom sumu 4 443,28 eur. Výška bezdôvodného obohatenia žalovaného je preto suma 1670,76 eur.

11. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

12. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods.1, § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bola úspešná žalobkyňa. Žalobkyni preto odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).